

Schizophrenia

โรคจิตเภท

โรคจิตเภทคืออะไร?

โรคจิตเภท คือ อาการความผิดปกติทางจิตอย่างรุนแรงเนื่องจากการทำงานที่ผิดปกติของสมองซึ่งนำไปสู่ความผิดปกติด้านความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และพฤติกรรม ที่ส่งผลกระทบต่อการประกอบอาชีพ และเข้าสังคม รวมถึงการดูแลตนเองของผู้ป่วย โรคจิตเภทเป็นโรคที่พบได้ทั่วไป ความผิดปกตินี้เกิดขึ้นกับ 1% ของประชากร โดยครอบครัวที่มีประวัติป่วยเป็นโรคนี้จะมีความเสี่ยงการเป็นโรคเพิ่มสูงขึ้น จุดเริ่มต้นของโรคมักจะอยู่ในช่วงวัยรุ่นหนุ่ม หรือผู้ใหญ่ตอนต้น โดยปกติจะมีอายุระหว่าง 18 ถึง 35 และเพศชาย และหญิงมีอัตราการเป็นโรคที่ใกล้เคียงกัน

โรคจิตเภทมีสาเหตุมาจากอะไร?

ยังไม่มีคำอธิบายถึงสาเหตุของโรคนี้ได้ อย่างไรก็ตามมีการตรวจพบสิ่งสำคัญหลาย ๆ อย่างที่อาจจะเกี่ยวข้องกับสาเหตุของอาการที่เกิดขึ้น โดยเป็นที่รู้กันว่าโรคนี้เกี่ยวข้องกับกรรมพันธุ์ เวชศาสตร์สมอง การใช้สารเสพติด ความเครียด และบุคลิกภาพแปรปรวนที่ชอบแยกตัว

จะรู้ได้อย่างไรว่าตนเองเป็นโรคจิตเภทหรือไม่?

หากคุณพบอาการดังต่อไปนี้เกิดขึ้นกับครอบครัว หรือเพื่อนของคุณ พวกเขาอาจจะทรมานจากอาการของโรค และควรถูกส่งตัวเพื่อรับการประเมินจากแพทย์ และผู้เชี่ยวชาญด้านโรคจิต

1. อาการประสาทหลอน
เป็นการรับรู้ถึงสิ่งที่ไม่ได้อยู่จริง เช่น ได้ยินเสียงที่ไม่มีเสียงใด ๆ เกิดขึ้น เห็นภาพที่ไม่มีจริง เป็นต้น
2. อาการหลงผิด
มีความเชื่อมั่นในสิ่งที่เป็นอย่างอื่น หรือไม่มีอยู่จริง ซึ่งความเชื่อเหล่านั้นอาจจะผิดแปลก หรือประหลาด เช่น รู้สึกว่าถูกผู้อื่นปองร้าย รู้สึกถูกควบคุม รู้สึกว่าตนเองมีความหมายพิเศษที่ผูกพันต่อเหตุการณ์บนโลกนี้
3. มีความบกพร่องด้านความคิด
สูญเสียความสามารถในการคิด โดยอาจจะมีความคิดที่ไม่เป็นระบบ หรือไม่มีตรรกะ ผู้ป่วยจะพูดเรื่องไร้สาระไม่มีเหตุผล หรือเงียบไม่พูดใด ๆ
4. ไม่มีแรงบันดาลใจ
ผู้ป่วยสูญเสียความปรารถนาและแรงบันดาลใจในหลาย ๆ ด้าน (ซึ่งรวมไปถึงการดูแลรักษาความสะอาดของตนเอง) หมดความสนใจต่อสิ่งต่าง ๆ และเคลื่อนไหวช้าลง ผู้ป่วยอาจจะกลายเป็นคนกระเซอะกระเซิง และไม่สามารถทำงานใด ๆ ต่อไปได้
5. สูญเสียความสามารถในการแสดงความรู้สึก หรือสัมผัสกับความรู้สึก ตัวอย่างเช่น ผู้ป่วยไม่สามารถแสดงความคิดเห็นต่อผู้อื่นได้โดยพูดจาแบบขวานผ่าซาก หรือไม่มีความรู้สึก ขาดการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม
6. ถอนตัว และเก็บตัว
ตัวอย่างเช่น ผู้ป่วยกลายเป็นคนชอบปลีกตัว เก็บตัว เอาตัวเองเป็นศูนย์กลาง และเฉยเมย
7. อารมณ์ผันผวน
อารมณ์ของผู้ป่วยอาจไม่มีความชัดเจน และเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว

การรักษาโรคจิตเภทมีอะไรบ้าง?

การรักษาด้วยยาถือเป็นการรักษาที่สำคัญและได้ผลดีที่สุด ยาระงับประสาทช่วยลดอาการประสาทหลอนและหลงผิดอย่างได้ผล ลดระดับความวิตกกังวล ซึ่งนำไปสู่การฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป เมื่ออาการป่วยจับพลันได้บรรเทา การรับประทานยาอย่างต่อเนื่องจะช่วยลดความเสี่ยงการกำเริบของโรคที่อาจจะเกิดขึ้น

เมื่อสามารถควบคุมอาการป่วยจับพลันได้แล้ว จิตแพทย์อาจจะจัดให้เข้ารับจิตบำบัด กิจกรรมบำบัด การให้ความรู้แก่ครอบครัว หรือทำการบำบัดอื่น ๆ ที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้ผู้ป่วยกลับเข้าสู่สังคมได้อีกครั้ง

ครอบครัวควรจะดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทอย่างไร?

1. กระตุ้นให้ผู้ป่วยรับประทานยา และเข้ารับการบำบัดอย่างต่อเนื่อง เพื่อเร่งการฟื้นตัว และลดความเสี่ยงการเกิดโรคอีกครั้ง
2. เผื่อระวังสัญญาณเบื้องต้นในการกำเริบของโรค เช่น อารมณ์ไม่คงที่ อาการวิตกกังวล นอนไม่หลับ ความอยากอาหารที่เปลี่ยนไป คำพูด หรือความคิดที่ไม่เป็นระเบียบ และมีพฤติกรรมผิดปกติ
3. นิ่งเฉย ไม่ควรโต้เถียงหรือตำหนิอาการ และพฤติกรรมของผู้ป่วย ไม่ควรโต้แย้งกับผู้ป่วยถึงความเป็นจริงของอาการหลอน หรือหลงผิด แต่ควรให้ความช่วยเหลือโดยดึงความสนใจของพวกเขาออกจากอาการของโรคที่เป็นอยู่ ส่งเสริมให้ผู้ป่วยทำในสิ่งที่พวกเขาสนใจ
4. พยายามให้เข้าใจง่าย และตรงไปตรงมากับผู้ป่วย รับฟัง และสนับสนุน โดยเฉพาะการชี้ให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลง และพัฒนาการที่ดีขึ้นในเชิงบวก สร้างตารางแบบแผนสำหรับการนอน ทำงาน และสิ่งที่สนใจ โดยปล่อยให้มีความยืดหยุ่น และพื้นที่ส่วนตัวในระดับหนึ่ง
5. ส่งเสริมให้ผู้ป่วยเข้ารับบริการการบำบัดทางสังคม เพื่อปรับปรุงชีวิตสังคมให้ดีขึ้น
6. ผู้ที่ให้ความดูแลก็ควรจะดูแลสุขภาพจิตตนเองด้วย เช่น การมีเวลาผ่อนคลาย และมีเวลาให้กับตนเอง ขอรับความช่วยเหลือเมื่อจำเป็น

เอกสารฉบับนี้เป็นการแปลจากภาษาอังกฤษที่เป็นต้นฉบับ ในกรณีที่มีความคลาดเคลื่อน หรือไม่สอดคล้องกันให้ยึดถือฉบับภาษาอังกฤษเป็นหลัก